

que una mena de «tapaboques» sostingut a la cintura amb un senzill plec, més que un nus, amb aquell ventet matiner i el ritme de seu caminar saltari el que feia de faldilla caigué a terra i volent-se descarregar i a l'hora ajupir-se per aplegar aquell drap, la resta de l'indumentària, voleiant, deixava completament nua aquella criatura sorprenent.

Una mica astorat, però caritatiu i amable, vaig ajudar-la a descarregar-se i a vestir-se, si se'n pot dir vestit d'aquelles dues úniques peces, la semblança de les quals és el tapaboques i la tovallo-la, encara que de color més fosc. El pudor es podia interpretar per la tremolor, car per l'enrogiment de galtes aquella pell fosca no ho deixava veure. L'espectacle, per la naturalitat, l'ambient i l'hora, era meravellós. Aquell «angelet» de color d'avellana, era una escultura d'una perfecció de línies que encantava. Aquella Venus de bronze que anava a vendre la saborosa fruita al mercat, ens despertà una apagada afició al dibuix i el desig d'embrutar paper. Aquella nuesa que tan casualment havíem tingut el goig d'admirar; aquella formosor tan exquisida i natural en aquell temps en que una dama necessitava per abillar-se més roba que la que calgué per al teló del Liceu o per la bomba d'en Bodoy, fou el que motivà la nostra coneixença del mercat, el nostre «dèbut» com a compradors, espigolaires, estudiants i admiradors alhora, de la típica bellesa que és tot el conjunt d'un mercat i el que hi pot estudiar una ànima artista.

Ha plogut molt, de llavors ençà. A la bella terra de l'Anàhuac anaven les pobres indietes i els indis al mercat carregats igualment que les bèsties; quan menys els que no tenien un ruquet o un carro. Però aquella dificultat que originava la processó d'indies carregades de queviures, fruites, flors, etc. cap al mercat, és quelcom de pintoresc i inoblidable que el progrés va esborrant. I cal que sigui així perquè les noves generacions vagin llimant els cantelluts rocams que barren el pas de la somniada, i relativa felicitat...

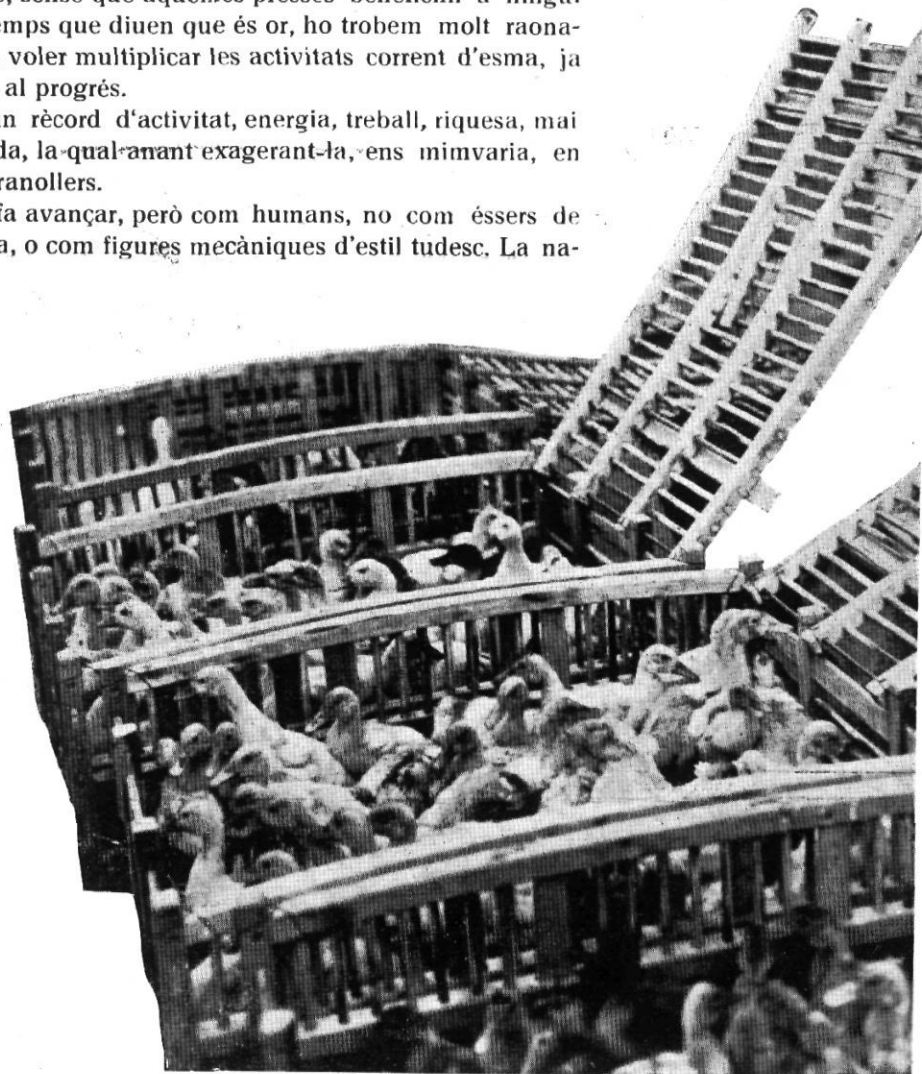
Aquí també era semblant el mercat. Els nostres pagesos i pagesetes acudien a la plaça, més o menys carregats de cistells; altres, menant rucs o carros atapeïts de mercaderia. Al redós de la Porxada les activitats posaven al rostre de la nostra gent aqueix matís d'optimisme, joia i esperança que s'estenia per les altres places i llocs de transacció, conjunt harmònic del mercat, de tot el Mercat, que vol dir la ciutat on s'hi respira la fortitud de tota la comarca i el desig ben lloable d'enriquir-la més i lloar-la cada dia. Però el ritme era com el temps marcava. No hi havia més vehicles que el carro i altres auxiliars que les cavalleries més o menys corredores; per tant, mai venia d'un quart o mitja hora per a tornar a casa. La metamòrfosi, en tots els ordes de la vida, és inexcusable. ¿Cóm no s'havia de conèixer d'una manera ben accentuada en el Mercat de Granollers?

El soferit ruquet, el formós cavall i la valenta mula, encara s'afilaren a la processó que els dies de mercat passa per les artèries que menen a la ciutat vallesana, però veieu? ja no, s'esveren quan senten els esbufecs dels camions i les clàxons i les botzines dels autos. Els que s'esveren són els mercaders que es veuen obligats a córrer desesperadament per a poder tornar a casa amb el vehicle de moda, amb l'auto, el conductor del qual porta pressa per anar-se'n. Els que s'esveren, i amb raó també, són els botiguers i comerciants de Granollers que han de fer llurs transaccions d'una manera impossible i amb desesperant nerviosisme, sense que aqueixes presses beneficiïn a ningú. ¿Es el ritme del temps, també? Aprofitar aquest temps que diuen que és or, ho trobem molt raonable, però les precipitacions, la manca d'harmonia, voler multiplicar les activitats corrent d'esma, ja no és activitat ni un ciençat desig d'emmotllar-se al progrés.

El Mercat pot ésser, si es vol, la fita d'un rècord d'activitat, energia, treball, riquesa, mai però, un signe o un motiu de velocitat desordenada, la qual anant exagerant-la, ens mimvaria, en lloc d'agumentar-la, l'importància del mercat de Granollers.

Acceptem joiosos tot el que el progrés ens fa avançar, però com humans, no com éssers de guinyol; mai com peces de recanvi d'una màquina, o com figures mecàniques d'estil tudesc. La natura no admet artifici. El modernisme faria riure als arbres seculars si el maquinisme volgués esmenar la plana a la mà creadora. Volem doncs, que sempre poguem dir: aquest és el nostre Mercat.

CARLES COSTAS ÀLVAREZ

Vinyeta del mercat

Clixé Fort